

ERBA' KWALITAJIET TA' QIMA

INTRODUZZJONI

- A. Il-bniedem hu minn natura kreatura li jqim. Kull fejn hu ghamel storja hu ta' qima lil xi haġa.
  - 1. Fl-artijiet kollha, fiż-żminijiet kollha, bil-Bibbja u minghajrha, kull fejn il-bniedem għex fuq l-art, hemm kien hemm ġewwa fih l-idea tal-qima.
- B. Il-Bibbja mhix imfassla biex tghallem lill-bniedem *halli* jqim jew jadura, imma *lil xhiex* u *kif* hu għandu jadura.
  - 1. Il-kelma “qima” tinsab 190 darba fil-Bibbja, imma f'ebda wieħed minn dawn il-passaġġi li fihom tinsab din il-kelma, ma Alla ta l-kmand dirett biex inqimu. (Mattew 4:10; Rivelazzjoni 19:10; 22:9).
  - 2. Fil-passaġġi ta' fuq ma hemm ebda kmand dirett biex inqimu, imma kmand biex naghmlu 'l Alla tas-smewwiet l-oġġett veru tal-qima tagħna.
- C. Hemm erba' kwalitajiet ta' qima msemmija fit-Testment il-Ġdid:
  - 1. *Qima Fiergħa* (Mattew 15:9).
  - 2. *Qima fl-Injoranza* (Atti 17:23).
  - 3. *Qima Volontarja* (Kolossin 2:23).
  - 4. *Qima Tassew* (Ġwanni 4:21-24).

I. QIMA FIERGĦA – Mattew 15:2-3, 8-9

- A. Il-mistoqsija li l-iskribi u l-Farizej staqsew lil Ġesù,
“Dan il-ġhala d-dixxipli tiegħek jiksru t-tradizzjonijiet ta' missirijiethom?” (vers 2).
  - 1. *“It-tradizzjonijiet ta' missirijiethom,”* issinjifikaw l-użanzi reliġjużi jew preċetti li kienu mogħtija 'l isfel minn ġenerazzjoni għall-ġenerazzjoni fost il-Lhud.
    - a. Dawn it-tradizzjonijiet kienu meqjusa bħala egwali fil-qdusija mal-liġi miktuba.
    - b. Il-Lhud għallmu li meta Mosè kien fuq il-Muntanja Sinaj, żewġ settijiet ta' liġijiet kienu mogħtija lilu; wieħed, huma qalu, kien irregistrat u li kkostittwixxa l-Pentatewku; l-iehor kien mogħti 'l isfel mill-missier għal l-iben, minn ġenerazzjoni għal ġenerazzjoni. Huma kienu jemmu li Mosè qabel ma miet ta din il-liġi ta' tradizzjonijiet lil Ġozwè; Ġozwè lil l-Imħallfin; huma lill-Profeti, biex b'hekk din

kienet miżmuma safja sakemm kienet irregistrata fit-Tal-mund Lhudi.

c. Dawn it-tradizzjonijiet kienu sfurzati fuq in-nies, u l-kastig għall-ksur tagħhom kien iebes daqs il-kastig għall-ksur tal-liġi miktuba.

2. Il-Fariżej kienu osservaw li d-dixxipli ta' Ġesù ma kinux haslu jdejhom meta huma kielu l-ħobż. It-tradizzjoni tagħhom qalet li dak li jiekol il-ħobż b'idejn mhux maħsula huwa hażin daqs li kieku kellu jikkommetti fornikazzjoni.”

B. Imma Ġesù għamel distinzjoni bejn it-tradizzjonijiet tagħhom u l-Kelma ta' Alla, u wiegħeb għall-mistoqsija tagħhom billi staqsa,

“U intom il-ghala tikrsu l-kmandament ta' Alla minhabba t-tradizzjonijiet tagħkom?” (Vers 3).

1. B'hekk Ġesù wera li l-Kelma ta' Alla għandha tinzamma sagra fuq il-ħwejjeġ kollha. It-tradizzjonijiet tagħhom kienu l-kliem tal-bnedmin, imma l-liġi ta' Mosè kienet il-Kelma ta' Alla.

C. Għalhekk Ġesù ddikjara l-qima tagħhom li kienet *“fiergħa”* (vs 8-9).

1. *“Fiergħa”* tfisser “vojta, bla siwi, bla frott, bla rispettt, mingħajr qawwa jew effikaċja (rizultati tajbin).

2. Kif il-qima tagħhom kienet *“fiergħa”*? Huma biddlu l-kmandamenti tal-bnedmin minflok il-kmandamenti ta' Alla.

a. Li taħsel l-idejn kien ta' bla ebda ħsara u ta' min jirrik-mandah. Dan ma ndaħal ma ebda parti tal-kmandi ta' Alla; madankollu meta kien miżjud bħala rit religjuż dan kien fieragħ u bla siwi.

b. Huwa dnuh ta' prezunzjoni li żżid xi haġa għas-servizz ta' Alla, tkun kemm tkun ta' bla ħsara jew tajba f'għajnejna. Din tkun qed tikser il-prerogattivi legiſlattivi ta' Alla. Il-parti ta' Alla hija li jagħti l-kmand; id-dmir tal-bniedem hu li jobdih.

D. Għalhekk, kull darba li l-bnedmin jagħmlu bħala att religjuż dak li Alla ma kienx ikmanda dak l-att isir qima *“fiergħa.”*

Ftit eżempji moderni:

1. Tghodd iż-żibeċ fit-talb (Ruzarju).
2. Magħmudija tat-trabi.
3. Mużika strumentali fil-qima.
4. Incens fil-qima
5. Statwi

II. QIMA FL-INJORANZA – Atti 17:23-27, 30-31

- A. “*Jiena sibt artal b’din il-kitba fuqu, ‘Lil Alla Mhux Maghruf’*” (Vers 23).
1. Waqt li huma waqqfu artali ghal l-allat li ġnus ohra kienu jagħtuhom qima, huma waqqfu artal għall-qima lil Alla kbir mhux maghruf għalihom.
  2. Dan Alla li huma kienu jqimu, waqt li stqarrew li huma ma kinux jafuh, kien ’l Alla li Pawlu issa ppropona li jagħmlu maghruf għalihom. Billi huma għarfu l-injoranza tagħhom ta’ dan Alla, Pawlu kien se jgħidilhom il-verità Dwaru.
- B. Pawlu mill-ewwel ipprezenta l-karattru veru u natura vera ta’ dan Alla, li kienu jiddistingwuh minn allat ohra.
1. Dan Alla “*għamel id-dinja u kull ma fiha* (vers 24).
    - a. Dan kien aċċettat minn ħafna filosofi, imma dawk ta’ l-iskola ta’ Aristotle ċaħduh, u żammew li “d-dinja kienet mill-eternità, u kull ma fiha dejjem kien dak li hu issa.”
  2. Dan Alla “*ma jgħammarx f’tempji magħmula b’idejn il-bnedmin*” (Vers 24).
    - a. Tempji mibnija b’idejn il-bnedmin kienu zaġġar wisq biex ikun fihom lil dan Alla.
    - b. Jekk lanqas it-tempju ta’ l-għageb ta’ Salamun f’Ġerusalem, imwaqqaf għall-qima ta’ ’l Alla ta’ Izrael ma kien jesgħu (1 Slaten 8:27); kemm anqas it-tempji sbieħ ta’ l-Arjopagu ta’ l-Atenin, iddedikati lil allat li ma kienu allat xejn.
    - c. Illum il-Kristjani huma t-tempji ta’ Alla (ara 1 Korintin 3:16-17; 6:19; Efesin 2:19-22).
  3. Dan Alla “*anqas ma jqimuh b’offerti b’idejn il-bnedmin*” (Vers 25).
    - a. Dan Alla mhuwiex moqdi b’idejn il-bnedmin qisu jonqsu xi haġa li huma kienu jistgħu jissupplixuha Għalih, jaraw li Minnu l-bnedmin jirċievu l-hajja u n-nifs u l-hwejjeġ kollha (Vers 25).
  4. Dan Alla “*għamel minn demm wieħed il-ġnus kollha tal-bnedmin biex iġhammru fuq il-wiċċ kollu ta’ l-art*” (Vers 26).
    - a. Għalhekk, minflok ma jkun ’l Alla ta’ nazzjon wieħed biss li fuqu Hu jipprovdi d-destin, Hu attwalment holoq kull nazzjon, għamilhom kollha minn bniedem wieħed.

- b. Dan nehha kull ġustifikazzjoni mmaginata għat-twemmin li l-Griegi kienu min-nisel superjuri għall-barranin, billi dan nehha t-talbiet kollha għal superjorità.

C. Mela Alla li għamel id-dinja se jiġġudikaha (Atti 17:30-31).

1. Għalhekk Alla wera li l-ġnus li kienu qegħdin jimxu fl-injoranza kellhom il-htieġa għal rivelazzjoni halli tagħtihom struzzjonijiet fl-għarfien veru ta' Alla.
2. Ahna m'għandniex naħsbu li Alla qies l-idolatrija bhala innocenti, jew l-għemil hażin u l-vizzjijiet li l-idolatrija wasslet għalihom bhala mhux ta' importanza, imma Hu halla lil dawki il-ġnus halli jghixu minghajr haqq dirett kontribom. Imma fit-tmiem tad-dinja l-bnedmin kollha jigu quddiem il-haqq Tiegħu (2 Korintin 5:10).
3. *“U ż-żminijiet ta' din l-injoranza Alla għalaq għajnejh għalihom; iżda issa jordna lill-bnedmin kollha kullimkien biex jindmu”* (Vers 30). Alla qieghed “jordna” issa. Jiddependi mill-bniedem jekk jobdihx jew le!

III. QIMA VOLONTARJA – Kolossin 2:22-23

A. *“Li kollha jintemmu bl-użu tagħhom: preċetti u tagħlim tal-bnedmin. Hwejjeg li tassew għandhom wiri ta' għerf f' qima volontarja, u f' umiltà, u f' mohqrija tal-ġisem; iżda li ma jiswew xejn hlief biex jissodisfaw lill-ġisem”*

1. “Qima volontarja” hija skond ir-rieda tagħna u mhux ta' Alla.
2. Din hija magħzula mill-biedem stess; u *għal din ir-raġuni wehidha* hija tbeġhid minn lealtà lejn Alla.
3. Tidher kemm tidher li hija plawsibbli u sabiħa fil-għajn, u tidher kemm tidher li turi “għerf,” L-Ispirtu s-Santu kiteb il-bluha u l-vojt tagħha tant ċar li hadd hlief dawki li ma jridux jaraw jonqsu milli jarawha.
4. Lealtà lejn il-Kelma ta' Alla tehtieġ ubbidjenza mill-qalb.
5. Dak kollu li Alla jikkmanda, mela, ahna għandna naghmluh.
6. Li niddubitaw huwa li nizbaljaw, huwa li nwarrbu l-lealtà tagħna lejn Alla.
7. Li nqieghdu xi “kmandament tal-bnedmin,” u nonorawh bhala kmand ta' Alla, huwa tradiment.

8. Kull kmandament, ukoll l-izgħar, huwa espressjoni tar-rieda Tiegħu, u inkorporament ta' l-awtorità Tiegħu bhala s-Sultan ta' l-univers.
  9. Li tobdi l-kmandamenti tiegħu, li tagħmel ir-rieda Tiegħu, huwa għalhekk, lessenza nfisha ta' qima tassew.
- B. *“F’umiltà, u f’moħqrija tal-ġisem; iżda li ma jiswew xejn hlief biex jissodisfaw lill-ġisem”*
1. Dawn il-ħwejjeġ jistgħu jkollhom wirja ta' umiltà u gherf, sakemm il-qima volontarja u l-umiltà u t-tgħakkis tal-ġisem huma kkonċernati; imma dawn ma huma ta' ebda valur jew siwi, jkun xi jkun, bhala harsien kontra xi tentazzjoni reali għal xewqat tal-ġisem.
  2. Osservanza axxettika (ħajja ta' l-eremiti) ma tagħmilx persuna safja jew tiddefendiha kontra tentazzjonijiet u xewqat tal-ġisem.

IV. IL-QIMA VERA – Ġwanni 4:21-24

- A. Fil-passat il-qima lil Alla kienet magħluqa biss għall-post lokali.
  3. Is-Samaritani kienu jqimu lil Alla *“fuq din il-muntanja”* (vers 21), jiġifieri, il-Muntanja Gerizim.
  4. Il-Lhud kienu jqimu lil Alla *“f’Ġerusalem”* (vers 21).
- B. Imma issa Alla m'għandux ikun mogħti qima f'post wiehed lokali (vers 23).
- C. Alla għandu jkun mogħti qima *“fl-ispirtu u fil-verità”* (vers 24).

Hawn Ġesù juri t-tliet elementi tal-qima tassew:

1. *“Alla”*—l-oġġett xieraq għall-qima tagħna (Matthew 4:10; Riv-elazzjoni 22:8-9).
  2. *“Fl-ispirtu”*—l-attitudni t-tajba jew motiv tal-qima tagħna.
    - a. Il-qima għandha tkun imqanqla mill-motiv it-tajjeb, imġiegħla mill-aktar skop għoli, u b'xewqa profonda li tkun approvata mis-Smewwiet.
  3. *“Fil-verità”*—il-mod it-tajjeb biex tagħti qima (Ġwanni 17:17).
- D. Mela, ahna għandna nagħtu qima lil “Alla.” Dik il-qima għandha tkun “fl-ispirtu” kif ukoll “fil-verità.” Dawn it-tliet elementi kollha għandhom ikunu prezenti fil-qima tagħna llum: Ahna nistgħu nagħmlu t-test fl-atti kollha tal-qima tagħna:
1. Talb.

2. Kant.
  3. Predikar.
  4. Għotja.
  5. L-Ikla tal-Mulej.
- **Atti 2:42** – *“U kienu jzommu shiħ fit-tagħlim ta’ l-appostli u fil-ghaqda ta’ bejniethom, fil-qsim tal-hobz u fit talb.”*
  - **Atti 20:7** – *“Fl-ewwel jum tal-gimgha ngbarna flimkien biex naqsmu l-hobz. Pawlu, li kellu jitlaq il-ghada, qaghad jithaddet magħhom u dam jitkellem sa nofs-il-lejl.”*
  - **Efesin 5:19-20** – *“Kantaw flimkien salmi, innijiet u ghana spiritwali; kantaw u ghannu minn qalbkom lill-Mulej. Roddu dejjem hajr għal kollox lil Alla u l-Missier, f’ isem Sidna Ġesù Kristu.”*
  - **Kolossin 3:16** – *“Halli l-bxara ta’ Kristu tghammar shiħa fikom; għallmu bil-gherf kollu u widdbu lil xulxin b’ salmi u innijiet u b’ ghana spiritwali, u b’ radd-il-hajr kantaw f’ qalbkom innijiet lil Alla.”*
  - **1 Korintin 16:2** – *“Kull wiehed minnkom, kull l-ewwel jum tal-gimgha, iwarrab xi ħaġa u jfaddalha skond ma jista’ biex ma jkunx hemm ġbir meta niġi.”*
  - **2 Korintin 9:7** – *“Kull wiehed għandu jagħti skond ma jidhirli hu minn rajh, mhux fuq il-qalb jew bilfors; għax Alla jhobb lil min jagħti bil-ferħ.”*
  - **Lhud 10:25** – *“Ma ninqatghux mil-laqgħat tagħna flimkien, kif ħadu d-drawwa jagħmlu xi whud: **aghmlu l-qalb lil xulxin**; u dan wisq aktar għandkom tagħmluh, aktar ma taraw li qieghed joqrob il-jum.”*

Għal aktar informazzjoni ikkuntattja:

Knisja Ta’ Kristu
 Flat 1, Polytechnic Flats,
 Ġuzè Debono Square,
 Msida. MSD 10
 Hdejn il-Junior College
 e-mail: info@churchofchristmalta.com

